

CUPRINS

INTRODUCERE	13
Capitolul 1. MEDIUL ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ	15
1.1. Generalități	16
1.2. Politica de mediu la nivelul Uniunii Europene	18
1.3. Politica de mediu a României.....	22
1.4. Standarde privind Sistemele de Management de Mediu	24
Capitolul 2. ASPECTE TEORETICE PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI ECOLOGIC (EIE)	27
2.1. Aspecte generale	28
2.2. Necesitatea EIE	28
2.2.1. Asupra definiției evaluării impactului ecologic.....	30
2.2.2. Relația EIE cu alte tipuri de studii	32
2.3. Abordarea metodologică a EIE	33
2.3.1. Componentele și etapele EIE.....	33
2.3.2. Comunicarea rezultatelor	36
2.3.3. Structura unui raport de evaluare a impactului ecologic	37
2.3.4. Metode și tehnici.....	40
2.3.4.1. Metode și tehnici utilizate în etapa de identificare	40
2.3.4.2. Metode și tehnici utilizate în etapa de estimare a efectelor	42
2.3.4.3. Metode și tehnici utilizate în etapele de evaluare.....	44
2.3.4.4. Metode și tehnici de cuantificare și reprezentare a impactului ecologic	46
Capitolul 3. INDICATORI ȘI PERFORMANȚE DE MEDIU	49
3.1. Aspecte generale privind noțiunea de indicator	50
3.2. Indicatori economici.....	50
3.3. Indicatori de mediu.....	54
3.3.1. Indicatori și reglementări care caracterizează factorul apă.....	55
3.3.2. Indicatori și reglementări care caracterizează factorul sol	56
3.3.3. Indicatori și reglementări care caracterizează factorul aer	56
3.3.4. Indicatori pentru aprecierea biodiversității.....	57
3.3.5. Indicatori pentru sănătatea populației.....	59
3.3.6. Indicatori privind managementul deșeurilor.....	59
3.4. Determinarea indicatorilor ecologici.....	61
3.4.1. Laboratoare de analiză	62
3.4.2. Asigurarea calității datelor analitice de laborator	62
3.4.3. Procesarea - interpretarea datelor	69
3.5. Obținerea informațiilor generale de mediu	69
3.5.1. Surse de informare	72
3.5.2. Modalități de prezentare a informațiilor	75
3.6. Performanța de mediu	75
3.7. Etape în prelucrarea datelor de mediu	77

3.8. Niveluri de analiză și procesarea datelor.....	78
3.9. Considerații privind statistica de mediu.....	82

Capitolul 4. ASPECTE LEGISLATIVE ACTUALE ALE POLITICII DE MEDIU ȘI EIE.....

4.1. Legislație europeană în domeniul protecției mediului.....	86
4.1.1. Etapele de realizare a Uniunii Europene.....	86
4.1.2. Instituțiile Uniunii Europene.....	89
4.1.3. Sistemul legislativ comunitar.....	92
4.1.4. Obiectivele de mediu actuale ale UE.....	92
4.2. EIE în context transfrontieră.....	97
4.3. Legislația de mediu actuală a României.....	104
4.4. Avize.....	115
4.4.1. Avizul pentru planuri și programe.....	115
4.4.2. Avizul de mediu pentru stabilirea obligațiilor de mediu.....	122
4.5. Acorduri.....	124
4.5.1. Acord de mediu.....	124
4.5.2. Acord de import pentru organisme modificate genetic.....	146
4.6. Autorizații.....	147
4.6.1. Autorizație de mediu.....	147
4.6.2. Autorizație integrată de mediu.....	156
4.6.3. Autorizație privind introducerea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic.....	165
4.6.4. Autorizație privind emisiile de gaze cu efect de seră.....	169

Capitolul 5. SISTEME DE MANAGEMENT DE MEDIU.....

5.1. Prezentare generală.....	174
5.2. Scurt istoric în promovarea conceptului de sisteme de management de mediu.....	179
5.3. Instrumente ale managementului de mediu.....	187
5.4. Cerințe cu ghid de utilizare.....	188
5.4.1. Cerințe ale sistemului de management de mediu.....	190
5.4.2. Ghid pentru utilizarea standardului.....	195
5.4.3. Corespondența între ISO 14001:2004 și ISO 9001:2000.....	201
5.5. Linii directoare referitoare la principii, sisteme și tehnici de aplicare.....	206
5.5.1. Domeniu de aplicare.....	207
5.5.2. Elemente ale sistemului de management de mediu.....	207
5.6. Evaluarea ciclului de viață.....	236
5.6.1. Generalități.....	236
5.6.2. Evaluarea ciclului de viață – principii și cadru de lucru ISO 14040.....	237
5.6.3. Evaluarea ciclului de viață – definirea scopului, domeniului de aplicare și analiza de inventar ISO 14041.....	246
5.6.4. Evaluarea ciclului de viață – evaluarea impactului ciclului de viață - ISO 14042.....	262
5.6.5. Evaluarea ciclului de viață – interpretarea ciclului de viață ISO 14043.....	273

5.7. Evaluarea performanței de mediu	279
5.7.1. Generalități	279
5.7.2. Evaluarea performanței de mediu – Ghid - SR ISO 14031	279
5.7.3. Exemple de evaluare a performanței de mediu – ISO/TR 14032	297
Capitolul 6. AUDITAREA SISTEMELOR DE MANAGEMENT	309
6.1. Principii de auditare	311
6.2. Conducerea unui program de audit	312
6.3. Activități de audit	316
6.4. Competența și evaluarea auditorilor	322
6.5. Structura unui raport de audit	329
6.6. Fișe tipizate	341
Capitolul 7. SCHEME DE MANAGEMENT ȘI AUDIT DE MEDIU - EMAS	349
7.1. Evoluția EMAS	350
7.2. Procedura de organizare și coordonare a schemei de management și audit de mediu (EMAS), care permite participarea voluntară a organizațiilor la această schemă	352
7.3. Atribuții și responsabilități	354
7.3.1. Atribuțiile și responsabilitățile Comitetului Consultativ EMAS (conform Ordinului nr. 790/4 august 2006)	354
7.3.2. Atribuțiile și responsabilitățile Biroului EMAS	355
7.3.3. Registrul național EMAS	355
7.3.4. Atribuții și responsabilități ale Comisiei de acreditare (conform Ordinului nr. 1201/2006, modificat și completat prin Ordinul nr. 1100/2007)	356
7.3.5. Secretariatul tehnic al Comisiei	356
7.4. Procedura de acreditare ca verificatori de mediu	357
7.4.1. Principiile și criteriile pentru evaluarea persoanelor fizice și juridice care solicită acreditarea ca verificatori de mediu	357
7.4.2. Etapele acordării acreditării persoanelor fizice și juridice ca verficator de mediu ...	359
7.4.3. Reînnoirea acreditării și extinderea domeniului de acreditare	363
7.4.4. Soluționarea contestațiilor	363
7.4.5. Supravegherea verificatorilor de mediu acreditați. Supravegherea verificatorilor de mediu acreditați în alte state membre care desfășoară activități de verificare pe teritoriul României	364
7.5. Procedura de înregistrare EMAS	366
7.5.1. Prevederi generale	366
7.5.2. Depunerea și conținutul solicitării de înregistrare EMAS	367
7.5.3. Evaluarea observațiilor părților interesate	369
7.5.4. Evaluarea solicitării de înregistrare EMAS	369
7.5.5. Refuzul solicitării înregistrării EMAS	370
7.5.6. Acordarea înregistrării EMAS	371
7.5.7. Depunerea și conținutul solicitării de reînnoire a înregistrării EMAS	371
7.5.8. Suspendarea și anularea înregistrării EMAS	371
7.5.9. Soluționarea contestațiilor	373

Capitolul 8. ABORDAREA INTEGRATA A IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI	375
8.1. Elemente teoretice privind integrarea indicatorilor de calitate	376
8.1.1. Clasificarea metodelor	376
8.1.2. Selectarea și gradarea indicatorilor.....	377
8.1.3. Elemente de procedură	377
8.2. Metoda matricială generală de evaluare globală a impactului	378
8.2.1. Matricea Leopold.....	379
8.2.1.1. Generalități	379
8.2.2. Metoda matricială de evaluare globală a impactului aplicabilă la lucrări hidrotehnice	386
8.3. Metoda pluricriterială de cuantificare a impactului	388
8.4. Metoda ilustrativă de apreciere globală a stării de calitate a mediului (metoda Rojanschi)	389
8.5. Metode de evaluare și ierarhizare a problemelor de mediu dintr-o activitate industrială	398
8.5.1. Metoda de ierarhizare a aspectelor de mediu pe baza corespondenței culoare-importanță.....	400
8.5.2. Metoda grupării ierarhice a priorităților de mediu	401
8.5.3. Metodă bazată pe reprezentări grafice.....	401
8.5.4. Metoda de ierarhizare a aspectelor de mediu folosind suma ponderată	402
8.5.5. Metodă bazată pe calculul unor indici specifici de mediu.....	404
8.5.6. Metoda tip rețea	405
8.6. Analiza de tip SWOT	406
8.6.1. Generalități	406
8.6.2. Studiu de caz – analiza SWOT în managementul sectorului de deșeuri solide municipale	407
Capitolul 9. CONCLUZII	417
Capitolul 10. GLOSAR DE TERMENI	423
Bibliografie	437
<i>ANEXE</i>	439
<i>Anexa 1.1 - ISO 14000 – Managementul mediului</i>	440
<i>Anexa 3.1 - Indicatori și reglementări care caracterizează factorul apă</i>	441
<i>Anexa 3.2 - Indicatori și reglementări care caracterizează factorul sol</i>	454
<i>Anexa 3.3 - Indicatori și reglementări care caracterizează factorul aer</i>	457
<i>Anexa 4.1 - Reglementări în domeniul mediului</i>	462
<i>Anexa 4.2 - Raportul de mediu</i>	466
<i>Anexa 4.3 - Bilanțul de mediu nivel 0 – pentru procedura de emitere a avizului de mediu</i> ..	467
<i>Anexa 4.4 - Raport de evaluare a impactului asupra mediului</i>	469
<i>Anexa 4.5 - Fișa tehnică</i>	470
<i>Anexa 4.6 - Memoriu tehnic</i>	473

<i>Anexa 4.7 - Listă de control</i>	<i>477</i>
<i>Anexa 4.8 - Lista de control pentru definierea domeniului evaluării.....</i>	<i>482</i>
<i>Anexa 4.9 - Lista de control pentru etapa de analiză</i>	<i>487</i>
<i>Anexa 4.10 - Lista activităților supuse procedurii de emitere a autorizației de mediu</i>	<i>497</i>
<i>Anexa 4.11 - Fișa de prezentare și declarație.....</i>	<i>506</i>
<i>Anexa 4.12 - Bilanțul de mediu nivel 0 pentru procedura de autorizare.....</i>	<i>509</i>
<i>Anexa 4.13 - Bilanțul de mediu nivel I.....</i>	<i>511</i>
<i>Anexa 4.14 - Raport cu privire la bilanțul de mediu nivel I.....</i>	<i>512</i>
<i>Anexa 4.15 - Bilanțul de mediu nivel II.....</i>	<i>513</i>
<i>Anexa 4.16 - Raport cu privire la bilanțul de mediu nivel II</i>	<i>513</i>
<i>Anexa 4.17 - Programul de conformare.....</i>	<i>515</i>
<i>Anexa 4.18 - Evaluarea riscului.....</i>	<i>516</i>
<i>Anexa 4.19 - Categoriile de activități industriale pentru care este obligatorie obținerea autorizației integrate de mediu</i>	<i>522</i>
<i>Anexa 4.20 - Plan de acțiuni</i>	<i>526</i>
<i>Anexa 4.21 - Raport de amplasament</i>	<i>527</i>
<i>Anexa 4.22 - Raportul de securitate.....</i>	<i>528</i>
<i>Anexa 7.1 - Cerințe minime de studii, instruire și experiență profesională necesare solicitantului pentru obținerea acreditării ca verificador de mediu</i>	<i>529</i>
<i>Anexa 7.2 - Sistem de punctaj</i>	<i>530</i>
<i>Anexa 7.3 - Cerere de acreditare/de extindere a domeniului de acreditare/de reînnoire a acreditării ca verificador de mediu adresată Comisiei de acreditare – persoane fizice.....</i>	<i>531</i>
<i>Anexa 7.4 - Cerere de acreditare/de extindere a domeniului de acreditare/de reînnoire a acreditării ca verificador de mediu adresată Comisiei de acreditare – persoane juridice</i>	<i>532</i>
<i>Anexa 7.5 - Formular privind instruirea și experiența în domeniul protecției mediului și al auditului de mediu.....</i>	<i>533</i>
<i>Anexa 7.6 - Tarife pentru acreditarea/extinderea domeniului de acreditare/reînnoirea acreditării ca verificador de mediu</i>	<i>534</i>
<i>Anexa 7.7 - Formular de notificare.....</i>	<i>535</i>
<i>Anexa 7.8 - Cerere de înregistrare EMAS</i>	<i>537</i>
<i>Anexa 7.9 - Cerere de reînnoire a înregistrării EMAS.....</i>	<i>539</i>
<i>Listă de tabele.....</i>	<i>541</i>
<i>Listă de figuri</i>	<i>543</i>
<i>Contents.....</i>	<i>545</i>